

AUTOR BESTSELLERU MNICH, KTERÝ MILOVAL KOČKY

CORRADO DEBIASI

Vesnice bezčasých mnichů

Jaký je ten
nejcennější
poklad?

přeložila Monika Štefková

Vesnice
bezčasých
mnichů

© 2022 Mondadori Libri S.p.A.
Published by Mondadori Libri for the imprint Sperling & Kupfer

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.

Translation © Monika Štefková, 2025
Cover © Małgorzata Flis, 2025
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2025

ISBN 978-80-277-6644-4 (pdf)

CORRADO DEBIASI

Vesnice bezčasých mnichů

JAKÝ JE TEN NEJCENNĚJŠÍ POKLAD

přeložila Monika Štefková

*„Nikdy nejsi sám či bez pomoci,
síla, která vede hvězdy, vede i tebe.“*

ŠRÍ ŠRÍ ÁNANDAMÚRTI

Předmluva

Nevíme nic o tom, co si pro nás osud přichystal. Nevíme nic o zítřku. Nevíme nic o tom, co se nám může přihodit z minuty na minutu. Můžeme si naplánovat, co chceme, i do těch nejmenších detailů: svatby, prázdniny, práce, akce s přáteli, oslavy. A přece se v jediném okamžiku může vše změnit. V jediném okamžiku mohou všechny naše plány přijít vniveč. V jediném okamžiku může vše zmizet. Ovšem, dá-li Bůh, vše se zase může zrodit, vše může znovu vzkvétat. Stejně jako slunce zas vyjde i po té nejtemnější noci, tak vše opět získá svůj lesk. Protože život je zázrak a vždy bude.

Úvod

Když jsem před pár lety poprvé přiletěl do Indie, vystoupil jsem ve Váránasí. Setkání s tímto městem mě přimělo radikálně změnit celý svůj život a svoje nejhlubší přesvědčení. Tento střet na mě měl ohromný dopad a zásadním způsobem proměnil to, jak jsem život vnímal a jak jsem mu čelil. To proto, že ve Váránasí si mě osud vzal do svých rukou a skrze sérii neuvěřitelných událostí mě seznámil s mým budoucím duchovním učitelem: s Tatandžím. Se starým čiperným mnichem, který mi ve společnosti svých mnoha koček poskytl základy pro můj vnitřní růst, a to tím, že pátral v hlubinách mého nitra a seznámil mě se spoustou výjimečných duší, jež všechny svým způsobem přispěly k mému rozvoji.

S odstupem několika let po této zkušenosti jsem se do Indie vrátil, ale z úplně jiného důvodu. Ve skutečnosti jsem se tam plánoval vrátit ve vzdálenější budoucnosti, ne takhle brzy. Rád bych svého učitele Tatandžího znovu spatřil za úplně jiné situace, než ve které jsem se ocitl.

Několik týdnů před odjezdem mi osud sebral tu, kterou jsem nejvíc miloval, kterou jsem miloval víc než sám sebe: Šánti, moji partnerku, kterou jsem poznal právě v Indii. To proto jsem se vrátil.

Zde popisuji, podobně jako v cestovatelském deníku a podobně jako poprvé, okolnosti, kvůli nimž jsem procestoval severní Indii ve společnosti jedné výtečné kamarádky a jedné úžasné kočky. Vyprávím o skvělých setkáních s výjimečnými dušemi a o nečekaných a neuvěřitelných cestách, díky nimž jsem znovu získal jedinečné a nezapomenutelné zkušenosti, které opět převrátily celé moje bytí a můj život vzhůru nohama.

Síla objetí

„Tradice praví,
že pokaždé když někoho
upřímně obejmeme,
získáme den života.“

PAULO COELHO

Než jsem vyšel z letiště, rozhodl jsem se zavolat si taxi: bylo to nejlepší řešení, ať už z hlediska pohodlí, tak kvůli možnosti zůstat o samotě. Neměl jsem v úmyslu cestovat nijak jinak. Věděl jsem, že kdybych si zvolil vlak, vstoupil bych do svébytného světa, plného diverzity a různých setkání, a to by nebylo snadné. Možná jsem ještě nebyl připravený ponořit se do nejrozdílnějších rozporuplností indického cestování po kolejích, alespoň prozatím ne. Měl jsem s sebou jen batoh, žádný těžký kufr. Tu největší tíhu jsem si popravdě nesl v srdci, kde jsem skrýval svou nezměrnou bolest: vzpomínku na Šánti, kterou jsem miloval nade vše a která mi darovala svoje srdce tím, že se kvůli lásce přestěhovala z Indie do Itálie, aby se mnou sdílela svůj život.

Poznal jsem ji v ášramu svého učitele Tatandžího. Šánti u něj vykonávala dobrovolnickou službu *seva*, pomáhala mu. Starala se o celou řadu nezbytných věcí, včetně péče o toulavé kočky, které kolem sebe mistr v průběhu času shromáždil.

Vzpomínka na ni je živá, nesmazatelná a část mého já kvůli jejímu předčasnému odchodu stále ještě trpí. Bude to chtít čas, spoustu času, než se z této nesmírné bolesti, která mě uvnitř šíří, vyléčím.

Během letu jsem přemýšlel, jak se po přistání budu se situací vyrovnávat. Snažil jsem se co možná nejvíc myslet na přítomnost, přestože to bylo těžké. Moje vzpomínky na minulost, na emoce prožité s ní mi bránily – což bylo naprosto přirozené – prožívat přítomný okamžik naplno.

Vzpomínám si na jednu Tatandžího větu: „Čas je lék na jakékoli trápení, ale meditace je skvělý lék na povznesení duše.“ Budu potřebovat spoustu meditace, mnohem víc, než kolik jsem jí denně praktikoval doteď, abych ji dokázal nechat jít. Náš osud je často nevypočitatelný, občas průzračný jako pramenitá voda, jindy ironický jako v mém případě. Ten extrémní osud, který vám vezme milovaného člověka a spolu s ním i tu nejkrásnější část života. Když člověka potkají takto zdrcující události, je velmi těžké uplatňovat klid a moudrost, které si postupem let osvojil. Jsme lidské bytosti, křehké jako křišťály.

Nevrátil jsem se sem pouze proto, že jsem se chtěl znovu sejít s Tatandžím, nýbrž i proto, že Šántiným posledním přáním bylo, abych pustil pramínek jejích vlasů po svaté vodě Gangy. Byl jsem tady především kvůli tomu: abych část jí navrátil její rodné zemi a splnil tím její poslední vůli. Šlo o slib, který jsem skutečně chtěl dodržet, a teď jsem byl tady, abych tak učinil.

Měl jsem s sebou lísteček, na nějž mi už před časem napsala vzkaz, abych dokázal čelit těžkým situacím.

Vždy můžeš začít znovu žít, i když to máš těžké, i když trpíš, i když ti vše ubližuje. Pak budeš schopný vidět nový začátek, opět se usmívat a vnímat krásu kolem sebe, protože právě tohle nás život učí: vždy se můžeš znovu narodit, stejně jako slunce, které vychází po temné noci.

Když jsem si ho přečetl, moje duše se utišila.

Podíval jsem se na hodinky, bylo pozdní odpoledne. Ozývala se únava způsobená pásmovou nemocí. Když tady člověk potřeboval taxi, nebylo nutné si ho objednat na konkrétní čas: buď se na místě domluvil s nějakým soukromníkem, nebo – pro větší bezpečí – zavolal chvíli předem některé z mnoha agentur. Ve skutečnosti jsem si pro tuhle dlouhou cestu chtěl vybrat řidiče, který by mi byl nejsympatičtější. Věděl jsem, že jakmile vyjdu z letištní haly, ocitne se přede mnou dav taxikářů, kteří mi nabídnou, že mě odvezou kamkoli, a to za velmi různorodé konkurenční ceny. A skutečně tomu tak bylo.

Před letištěm panoval neskutečný zmatek. Hlavní prostranství zaplavovaly mraky Indů i turistů.

Abych se vypořádal s dlouhou cestou do Váránasí, bylo pro mě prioritou najít muže s dobrými vibracemi, ale také s vhodným vozem.

Okamžitě mě obklopili různí lidé, kteří mluvili anglicky s typickou indickou kadencí a nabízeli mi všemožné destinace.

Je celkem běžné, že se zde turisté nechávají odvézt autem do vzdálených míst. Vybrat si ze zástupu řidičů, kteří se k člověku hrnou, toho „správného“, je velmi obtížné.

Když jsem počítal se vzdáleností zhruba devět set kilometrů, ujetých průměrnou rychlostí, mohla se doba jízdy, včetně zastávek, pohybovat kolem patnácti hodin. Možná si na trase pár hodin odpočinu v nějakém hotelu, místo abych cestoval nonstop až do cíle. V tu chvíli jsem na to ale nemyslel.

Mezi všemi těmi neodbytnými tvářemi a hlasy, které se mě snažily přesvědčit, jsem sledoval pohledy. Hledal jsem člověka, který by mi byl sympatický a působil upřímně. Neplánoval jsem být celou cestu v autě potichu. Během jízdy budu s někým potřebovat sdílet myšlenky, úvahy a postřehy. Najít mezi všemi přítomnými řidiče, který by splňoval moje požadavky, bylo těžké, ale nikoli nemožné. Musel jsem jen dát prostor své intuici, musel jsem to udělat tak, aby všechno proběhlo spontánně, a ne deduktivně. Chtěl jsem málo analyzovat a hodně cítit.

Několikrát jsem se rozhlédl kolem, když vtom jsem najednou ucítil, že mě sleduje nějaký chlapík kolem padesátky, vysoký asi metr šedesát, možná o trochu víc. Pořád se na mě usmíval a mával. Hned jsem si všiml jeho štíhlé postavy a rozčuchaných havraních vlasů. Rychle se prostrkal mezi kolegy a přistoupil blíž. Jeho úsměv a výrazné bělostné zuby se nedaly přehlédnout. Taký jsem se na něj usmál, nemohl jsem jinak, získal si mě.

Když ke mně přišel, ze všeho nejdřív mě objal a nahlas opákoval: „*Gale lagána, gale lagána.*“ Zprvu jsem zůstal stát jako opařený, podobné gesto jsem vůbec nečekal, i když bylo milé. V Indii lidé většinou volí pozdrav namasté, prováděný sepnutím

dlaní, které si pak přiblíží k čelu a k srdci. On mě ale místo toho dál tiskl a usmíval se na mě.

Ano, tohle byl ten pravý, tohle byl řidič, kterého jsem hledal.

„Jmenuju se Kabir,“ řekl mi, „a ty?“

„Já Kripála.“

Podíval se na mě zmateně, nejspíš očekával nějaké západnější jméno.

„To je duchovní jméno,“ opáčil jsem hned. „Dala mi ho jedna výjimečná osoba, když jsem tady v Indii byl poprvé,“ vysvětlil jsem krátce.

„Kam chceš jet?“

„Do Váránasí.“

„Odvezu tě tam, jezdím tam často,“ zvolal, zvedl přitom palec a usmíval se na mě.

Posunkem mi ukázal, abych šel za ním, a pak jsme se vmísili do davu.

„Proč jsi mě před chvílí objal?“ zeptal jsem se zvědavě.

„Pro mě je objímání normální,“ odpověděl, pořád s úsměvem na rtech. „Spatřil jsem v tvých očích utrpení, poznám ho hned, to proto jsem tě objal. Pro lidské bytosti je to důležitý projev citu. Když vidím možnost nabídnout někomu objetí, neváhám ji využít.“

Dovedl mě k postranní uličce letiště.

Zůstal jsem zticha, ta slova mě nečekaně zasáhla.

Pomyslel jsem si, že v tu chvíli jsem objetí, lidský dotyk, skutečně potřeboval a Kabir mi díky své spontánnosti prokázal trochu lidskosti. Rozhodně uměl objímat moc dobře, nedělal to jen tak, dal do toho celou svoji bytost, celé srdce, to bylo poznat, a možná proto jsem se cítil líp.

Pokynul mi, ukazoval na svůj taxík.

„Odvezu tě, kam chceš, neměj obavy,“ řekl sebejistě.

„Ano, vždyť už jsi mi to řekl, a obavy nemám, naopak, řekl bych, že se na cestu s tebou těším.“

Usmál se na mě. Pak mi zdvořile otevřel zadní dvířka, a než jsem nastoupil, znovu mě objal.

Usmál jsem se. Tentokrát už jsem byl připravenější a zlehka jsem jeho objetí opětoval. Vlezl jsem do auta, svezl jsem se na sedačku a nechal jsem ze sebe stéct veškerou únavu, co jsem na sobě cítil.

Než jsme vyrazili, Kabir mi sdělil, že o ceně není možné smlouvat.

Potvrdil mi, že cesta bude dlouhá osm set padesát kilometrů a že nám zabere zhruba třináct až patnáct hodin.

Skvěle. Věděl jsem, že v Uttarpradéši, jímž jsme měli projíždět, jsou k vidění úchvatná panoramata. Moc jsem se těšil, až si budu v klidu prohlížet krásy, které tento důležitý stát tohoto velkého národa nabízí.

Když jsme se dostali z pekelného provozu města, chtěl jsem pokračovat v rozhovoru o objetích.

„Kabire, promiň, ale mám na tebe otázku. To vždycky objímáš každého, koho potkáš?“

Podíval se na mě ve vnitřním zpětném zrcátku.

„Ano!“ vykřikl. „Většinou lidi neobjímám tak pevně, jako jsem objal tebe, ale cítil jsem, že to potřebuješ, to proto bylo naše objetí intenzivnější,“ vysvětlil usměvavě.

„Všiml jsem si, tedy lépe řečeno, cítil jsem to,“ odpověděl jsem.

Rozesmáli jsme se.

V jádru měl pravdu, objetí jsem potřeboval. Šánti mě rozmazlila. Dělal to ráda, její objetí byla tak silná, tak hluboká,

že zaplňovala moji vnitřní prázdnotu. A teď byla pryč. A mně její objetí šíleně scházela.

Po chvíli jsem zaregistroval, že provoz řídne a krajina se značně mění, nabývá jiné podoby. Z okýnka jsem pozoroval pestré barvy, které se mi míhaly před očima. V řadě za sebou šly skupinky žen nesoucích na hlavě koše s ovocem, zatímco unavení muži před sebou tlačili prázdné káry po zrovna uplynulém pracovním dni.

Znovu jsem se s Kabirem pokusil zapříst hovor.

„Co znamená to slovo, které jsi řekl, když jsme se potkali: *gale lagána*?“

Opět se na mě podíval přes vnitřní zpětné zrcátko.

„*Gale lagána* v hindštině znamená ‚obejmout‘.“ Nic dalšího k tomu nedodal. Nenaléhal jsem.

Jak krajina měnila tvář, začala se mě zmocňovat únava. Usnul jsem.

Později jsem otevřel oči, slunce zrovna zapadalo. Podíval jsem se na hodinky, spal jsem asi hodinu, možná o trochu déle. Mírně jsem stáhl okýnko, abych v autě trochu vyvětral, ale dosáhl jsem jen toho, že dovnitř vnikl proud horkého vzduchu. Vysokým indickým teplotám a vlhkosti jsem už odvykl. Klimatizace v autě mě udržovala v chladu, podobně jako ta v letadle.

Podíval jsem se na Kabira a bez váhání jsem se zeptal: „Proč jsou pro tebe objetí tak důležitá?“

Usmál se, potom zvažněl.

„Jsme společenské bytosti. Objektů potřebujeme stejně jako světlo. Po narození prožijeme první spojení s matčinou pokožkou. Objektů nám toto naše původní atavistické spojení připomínají. Tak například, existují rostliny, jako je břečťan, které k tomu, aby mohly vyrůst do výšky, potřebují pevné zdi; a podobně i my, když jsme zrovna zranitelní, potřebujeme pevné objekty, které nám připomene silné lidské propojení. Objektů potřebujeme, vždycky.“

Přemýšlel jsem o jeho slovech.

„Takže objekty slouží k vyjádření citů.“

„Stejně jako někteří lidé bezdůvodně nenávidějí, já objímám, abych daroval kus svého srdce. Všichni toužíme po tom, aby nás někdo objal, je to jedno z nejhezčích vyznání lásky. Funguje, i když ti není dobře: v upřímném objetí se rozplyne jakákoli bouře, s níž se zrovna potýkáš. Objektů k tobě promlouvá tiše, prostoupí do duše, řekne ti vše, co chceš slyšet. V objetí se tisknou těla a splývají duše.“

Kabir najednou zatroubil. Podíval jsem se před sebe: uprostřed silnice stála kráva.

Kabir mi přes zpětné zrcátko věnoval trochu něžnější pohled, pak pokračoval: „Mám rád opravdová objekty, ta, která se rodí spontánně, která člověka vyživují, která ho pevně tisknou. Mám rád láskyplná objekty, ta, která člověku zaplní srdce a zkrátí duši,“ pošeptal mi.

„Souhlasím,“ zvolal jsem. „Vždyť já věřím, že objekty řekne víc než tisíc slov.“

„Ano, pokud je upřímné,“ odvětil. „Většina lidí potřebuje lidský dotek proto, aby se povznesli nad svoje trápení. Pokud je objetí z lásky, účinek se dostaví okamžitě, lidé se cítí dobře.“

Někoho obejmout znamená něžně vstoupit do jeho duše a pohladit jeho srdce. Co může být krásnějšího? Právě proto jsou objetí tak mocná, jsou to posvátná gesta. Objektí problémy nevyřeší, ale v těžkých chvílích pomáhají pozvednout duši.“

„Takže stačí prosté objetí a my se hned cítíme líp. A co když nemáme nikoho, kdo by nás objal?“

„Když nemůžeme mít žádný lidský kontakt, měli bychom pokud možno obejmout nějaké zvíře, kočku, psa, ale to bychom měli dělat pořád. Nejen když to potřebujeme my. Zvířata se nám podobají a my bychom je měli objímat stejně jako lidi, ona se nám pak odvděčí upřímným citem a bezpodmínečnou láskou. Všichni potřebujeme cítit objetí, které stiskne naši duši.“

„To je pravda, vím, co tím myslíš.“ Ale chtěl jsem se o tom pobavit víc do hloubky. „A co když nemáme vůbec nikoho, koho bychom mohli obejmout?“

Jeho úsměv se rozšířil, ale stejně mi odpověděl.

„Pokud není nikdo k mání, obejmi se sám.“

„Jak se mám obejmout sám? Jak to myslíš?“ Upřeně jsem se na něj díval do zpeřného zrcátka.

„Když nemáš možnost obejmout nějaké zvíře, objímej stromy, nebo se začni objímat sám. Obtoč si paže kolem ramen a pak sám sebe konejši tak dlouho, dokud to bude potřeba. Tiskni se a miluj se.“

„A jsi si jistý, že to bude mít stejný účinek, jako když se obejmou dva lidé?“

„I takovéto prosté objetí, které darujeme sami sobě, je užitečné. Asi se to nezdá, možná proto, že na to nejsme zvyklí, ale ve skutečnosti tohle drobné gesto velmi pomáhá. Pokud chceš cítit něco ještě většího, zavři oči a obejmi celý vesmír. Zvířata,

rostliny, půdu, nebe, planety, galaxie. Všichni jsme součástí nesmírné síly zvané láska a objetí nám to připomíná.“

„A co když všechno není, jak bychom chtěli? Co mi radíš?“

„Pokud se cítíme frustrovaní, neměli bychom se strachovat, ale spolehnout se na vesmír. Když cítíme, že stojíme na rozcestí, když se cítíme nejistí, dezorientovaní, když nám nic nevychází, nastává chvíle, kdy nám vesmír říká: ‚Já tě objímám, neboj se, důvěřuj mi, spolehni se na mě, tvé možnosti jsou teď nekonečné.‘“

„Vesmírem myslíš Boha, život?“

„Myslím tím to, v co věříš, do čeho vkládáš víru, tvoje vnitřní přesvědčení. Existují chvíle, kdy životu říkáme: ‚Teď tě nechám jednat, teď se svěřím tobě,‘ a možná to jsou právě ty chvíle, kdy bychom neměli dělat vůbec nic. Možná to jsou právě ty chvíle, kdy se vše obrátí k lepšímu.“

Tahle velká duše skrytá v tom štíhlém těle mi poskytovala důležitou životní lekci. Všechno, co říkal, jsem bral za své. Všechno, co vyprávěl, jsem považoval za pravdivé a inspirativní. A tohle všechno se odehrávalo, zatímco jsem z okýnka pozoroval krajinu a děkoval vesmíru za tenhle nečekaný dar.

Pamatuju si, že Tatandží mi jednou vyprávěl, že mám s touhle zemí, s Indií, zvláštní a hluboké propojení a že pro mě v tomhle mém životě bude zdrojem inspirace. Ať už se na téhle svaté půdě budu pohybovat kdekoli, za předpokladu, že poznám její zprávy, z nich budu moct vyzískat důležitá ponaučení, kterým říkal „odhalení“.

Ten den toho byl důkazem. Tahle prazvláštní karma se znovu ukazovala. „Náhody neexistují,“ opakoval mi Tatandží často. „Pokud se podíváš pořádně, každá zkušenost je pro duši zdrojem živin a růstu.“

Cítil jsem potřebu meditovat a zeptal jsem se Kabira, jestli si můžu sednout do pozice lotosového květu a začít.

S úsměvem přikývl. „Jistě, jen do toho, nebudu tě rušit a vypnu rádio. Teď nastala chvíle tvé *sádhany*, já ji totiž praktikuju taky, víš?“

„Co to je *sádhana*?“ zeptal jsem se.

„*Sádhana* v sanskrtu znamená každodenní duchovní cvičení.“

„Ano, ano, už si vzpomínám. Máš pravdu, *sádhana*: spirituální, meditativní a podobná cvičení.“

Jakmile jsem, zhruba po hodině, dokončil svou meditaci, Kabir se mě zeptal, jestli bych se chtěl něčím občerstvit. Řekl mi, že zná výtečný malý místní street food nedaleko od místa, kde jsme se nacházeli. Zeptal jsem se ho, jestli je vegetariánský; opáčil, ať si nedělám starosti, protože ani on nejí zvířata.

Po pár minutách zastavil poblíž nějaké vesnice, těsně u vývěsní tabule malé restaurace. Jakmile jsme vešli dovnitř, na tváři se mu objevil širokánský úsměv. Mnoho přítomných se zvedlo a zamířilo k němu, protože ho poznali. Stalo se něco neobvyklého, ale úžasného: Kabir je začal objímat, zatímco oni mu to šťastně vraceli, jako by nečekali na nic jiného. Takhle důvěrnost mě velice překvapila. Jak se zdá, Kabir dokázal svoji lásku prostřednictvím objetí upřímně předávat a lidé to cítili.

Tahle menší pauza pro mě byla skvělou příležitostí, abych znovu probudil svoje smysly, a když jsem se občerstvil a vypil chutné osvěžující *lassí*, byl jsem opět připravený na cestu. Potom co jsme se se všemi rozloučili, zase jsme vyrazili.

Už se připozdilo. Další dvě hodiny jsme strávili poslechem hudby na místních rádiových stanicích. Zničehonic mi Kabir oznámil, že má propíchnutou jednu pneumatiku.

Zastavil auto u krajnice, poblíž pouliční lampy, a vystoupil. Zjistil, že ji musí stůj co stůj vyměnit.

„*Gale lagána, gale lagána*,“ opakoval s úsměvem a rozhazoval rukama.

Rozesmál jsem se. Zeptal jsem se ho, jestli nepotřebuje pomoci. Jednoduše mi odpověděl, abych otevřel kufr a vyndal rezervu. O zbytek se postará on.

A tohle všechno mi říkal s úsměvem.

Dal se do práce; kolo rychle vyměnil a k celé situaci přistupoval s klidem.

Vzpomněl jsem si, že pokaždé když jsem gumu píchl já, proklínal jsem kvůli té nešťastné události osud a rozhodně jsem se neusmíval. Ale tahle velká duše mi prostým úsměvem dávala lekci pokory a trpělivosti.

Zhruba po půl hodině jsme se opět vydali na cestu.

„Jak to, že jsi v podobné situaci opakoval *gale lagána*?“

Odpověděl mi upřímně.

„Obejmout znamená i přijmout. Můj učitel mě naučil, že je důležité přijímat vše, co se děje, jelikož všechno se děje pro mě, a nikoli proti mně.“

„Ty máš taky učitele? Teď už chápu některé tvoje odpovědi.“

„Ano, to on mě naučil síle objetí, síle přijetí.“

„Takže nejde jen o objímání a opakování *gale lagána*, nýbrž o skutečnou filozofii,“ odvětil jsem.

„Přesně tak, můj učitel praktikuje staré umění, které se nazývá *kušjati sádhana*: meditace objetí.“

„*Kušjati*, tohle slovo jsem nikdy neslyšel.“

„V sanskrtu to znamená ‚obejmout‘.“

„Copak to se neřekne *gale lagána*?“

Usmál se a odpověděl: „*Gale lagána*, jak jsem ti už vysvětloval, znamená ‚obejmout‘ v hindštině, zatímco *kušjati* je slovo ze sanskrtu a odkazuje ke spirituálnímu objetí, nebo lépe, k praktice objímání a spirituálního přijímání života. Můj učitel tomu říká ‚léčivé objetí‘.“

Podíval jsem se na jeho tvář ve zpětném zrcátku a přikývl jsem.

„Jednou mě naučil nepálské rčení: ‚Jediné objetí hojí lépe než stovka slov. Pokud někoho objímáš po dobu sto osmi úderů srdce, duše splynou a obě srdce se propojí.“

„Tak proto mají takovou moc, protože propojují.“

„Ano, poněvadž aktivují naši lidskost, umlčují starosti, zmírňují trápení a sdělují nám, že bude všechno v pořádku. Můj učitel mi často připomínal, že objetí je propojení, k němuž dochází mezi duší a duší. V dnešní době jsme stále více propojeni na síti než fyzicky. A právě proto spousta lidí trpí osamělostí. Bažíme po lidském kontaktu, bažíme po lidské pokožce.“

„Bažíme po lidské pokožce?“

„Ano. Pokožku potřebujeme. Pokožku, kterou bychom mohli tisknout, hladit, líbat, očíhávat, milovat, pokožku, o níž bychom mohli snít, ale především potřebujeme pokožku, abychom se cítili živí.“

Chvilí se soustředil na řízení, protože někoho předjížděl, pak pokračoval.

„Bažíme po propojení s lidmi. Vnímáme potřebu cítit se chráněni, upokožováni, milováni. Objekt je lék, jenž tiší naši žízeň po lidskosti.

Stejně jako pozorujeme krásná panoramata, ochutnáváme výtečná jídla, posloucháme pěknou hudbu a vdechujeme vůně přírody, potřebujeme i lidský kontakt, jímž se navzájem vyžíváme.“

Poté co Kabir zatroubil na krávu, jež se zničehonic objevila na silnici, zeptal se mě, jestli bych rád poznal jeho učitele, který žil v malé vesničce nedaleko od místa, kde jsme se nacházeli.

„Byl bych moc rád, kdybys ho poznal; mohlo by to být výjimečné setkání, stejně jako bylo v minulosti pro mě. Pokud se v tuto chvíli nacházíš právě tady, je to proto, že tě sem osud nebo karma zavedly. Pokaždé když ho jedu navštívit, je to, jako kdybys se vracel domů, a když odjízďím, odnesu si ve svém srdci něco krásného navíc.“

„Jistě, tvůj návrh mě velmi těší a lichotí mi, ale už je dost pozdě, nebudeme tvého učitele obtěžovat?“

„Vůbec ne, a navíc už bude stejně spát. Vždycky mi říkal, ať k němu své přátele přivedu kdykoli. On přijímá každého, v kteroukoli denní hodinu. Dnes večer už ho nebudeme rušit, mimo jiné proto, že už má svůj věk. Jsem si jistý, že zítra ráno bude mít z toho překvapení radost a bude šťastný, že s tebou bude moci hned po probuzení pohovořit.“

Byl jsem lehce zmatený, protože jsem ještě ani nedorazil do Váránasí a už nad mým životem opět získávala převahu nová

a netušená setkání. Cestu mi razila starobylá propojení a dávala mi tím možnost objevit nová odhalení.

Hry osudu člověk často nepochopí ihned, ale pokud na ně přistoupí v přesvědčení, že nic není náhoda, pak si uvědomí, že se nejedná o hry, nýbrž o dary pro duši.

Přijetí života

„Vždycky jsem věřil, a dosud tomu věřím,
že ať už nás potká dobrý, či špatný osud,
vždycky mu můžeme dát význam
a proměnit ho v něco hodnotného.“

HERMANN HESSE

Dalšího dne ráno jsem se probudil velmi brzo, zatímco oknem dovnitř pronikaly první sluneční paprsky a osvětlovaly pokoj.

Při svém příjezdu jsem kvůli pološeru ani nevěděl, kde přenocuju; za světla bylo vše jasnější. Byl jsem v malé, skromně zařízené místnosti: postel, noční stolek a malá skříň. Nic víc. Když jsem se rozhlédl, všiml jsem si, že je postavená z jílových cihel, zatímco střechu tvořila tlustá, úhledně vyrovnaná sláma. Tato obydlí byla pro rurální Indii typická. Západní vymoženosti, které ještě před pár dny tvořily moji každodennost, tady skoro vůbec neexistovaly.

V duchu jsem poděkoval vesmíru za pohostinství, jehož se mi dostalo.

Jakmile jsem se oblékl, vyšel jsem z pokoje. Prostředí působilo skromně, nábytek, jež jsem viděl kolem sebe, byl všečen z ručně opracovaného dřeva. Hledal jsem koupelnu, a jelikož jsem ji nenašel, napadlo mě, že se nejspíš bude nacházet venku.

Když jsem otevřel dveře, zašel jsem za roh a najednou jsem se ocitl uprostřed menšího stáda zvířat, mimo jiné krav, telat, koz a slepic, která pobíhala všude kolem.

Prorazil jsem si cestu, došel ke koupelně a s trochou šikovnosti se mi podařilo se opláchnout. Když jsem byl hotový, vrátil jsem se do domu.

Nikdo další se zatím neprobudil. Rozhodl jsem se, že nastal ten správný okamžik pro moji *sádhanu*, a začal jsem v tom prostém a skromném pokojíku meditovat. Uběhla hodina; celý dům už teď rozjasňovalo denní světlo a všude kolem se linula vůně kadidla.

Když jsem opět vyšel z pokoje, uviděl jsem, jak mi hned jde naproti Kabir. Představil mi svého učitele Sandípa a jeho manželku Rupí. Také jsem se představil, a potom co jsem je pozdravil pomocí namasté, oběma jsem poděkoval za pohostinnost a omluvil jsem se za vyrušení během předchozí noci.

Sandíp se usmál a beze slova mě objal. Ucítil jsem, jak mě zahalovalo zvláštní teplo, které se postupně proměňovalo v ohromný vnitřní klid, byl to nádherný pocit. Mému srdci se trochu ulevilo.

„Objetí ti řekne všechno, co chceš slyšet, aniž promluví,“ zněla jeho první slova. Pak mi rukou naznačil, abych se posadil na nějaké polštářky na koberci, na němž byly rozestavené nádoby s ovocem a trochou cereálií. Všichni jsme si sedli do kruhu a každý z nás si potichu odříkal modlitbu. Několik okamžiků nato jsme se pustili do snídaně.

„Vyspal ses dobře?“ zeptal se mě Sandíp.

„Moc ne, kvůli jet lagu, ale každopádně se mi podařilo si trochu odpočinout.“

Znovu se usmál a mezitím mi nabídl několik kousků čerstvého manga, které jsem vmžiku doslova zhltl.

Při snídani jsme se bavili o různých místních zvyklostech.

Když jsme dojedli, obrátil jsem se na mistra a ve zkratce jsem mu shrnul, co jsem se po cestě předešlého dne dozvěděl.

„Kabir mi v autě vysvětlil, co pro něj znamená objetí a jaký má smysl. Pochopil jsem, že je to gesto, jímž něco předáváme a jímž také možná jinak komunikujeme.“

„Přesně tak, komunikace mezi dvěma lidmi může probíhat mnoha způsoby, ať už pomocí slov, či potichu, ale rovněž dotekem,“ odpověděl.

Vzhlédl a zvažněl, jako by si třídil myšlenky; pak se na mě podíval a řekl: „Budu ti vyprávět jeden krátký příběh, který jsem slyšel od svého učitele během prvních dní svého učednictví. Pomůže ti pochopit sílu objetí a to, jak byl tento akt kdysi považován za svatý a neodmyslitelný pro lidský spirituální vývoj.“

Všichni jsme pozorně poslouchali jeho slova, ale než pokračoval, dojedl poslední kousíček ovoce, který mu zbyl na talíři.

„V dávných dobách existoval v několika vesnicích skrytých v severoindických pralesích odvěký zvyk, který se po celé generace předával z rodičů na potomky. Když někdo velmi trpěl nebo se cítil osamělý, všichni obyvatelé vesnice ho postupně chodili obejmout a odříkávali přitom: ‚Já cítím tebe a ty cítíš mě. Tvoje bolest je moje bolest, tvoje radost je moje radost. Láska uzdravuje. Já a ty jsme láska, já a ty jsme jediný celek.‘“

Tento starobylý příběh mi učaroval a já sám sobě slíbil, že se ho budu snažit pochopit hlouběji.

Mistr pak pokračoval: „Často se potřebujeme zbavit tíže, již na sobě cítíme, a právě v takových chvílích toužíme po objetí, abychom se ztratili v duši někoho jiného. Objekt vyjadřuje to, co srdce cítí. Dotek nás činí lidštějšími, dotek je hojivý, dotek je uzdravení. Vždycky si pamatuj: když někoho objímáš, pevně ho stiskni, nejen pažemi, ale celým svým srdcem.“

Sandíp se odmlčel, aby se napil vody.

Využil jsem toho, abych rychle zavzpomínal na soužití se svým učitelem. Když jsem žil po boku Tatandžiho, pochopil jsem, že každý okamžik je dobrý pro to, se něco naučit, a tohle byla přesně ta příležitost, kdy jsem si mohl osvojit nové poznatky. Sandípova společnost mi trochu připomínala dobu, kterou jsem strávil se svým učitelem.

„Objímáme spoustu lidí,“ pokračoval. „Především pak ty, kdo nás mají rádi. Můžeš objímat i lidi, které neznáš, i když tě ta situace trochu uvádí do rozpaků, ale to není pro každého. Postupem času cosi v tvém nitru roztaje a objetí, které předtím bylo drsné, se stává čím dál ladnějším, něžnějším, skutečnějším, upřímnějším; především pak s lidmi, které jsi nikdy předtím neviděl. Ale tohle uvědomění nepřijde okamžitě, jak už jsem ti říkal, chce to čas.“

V tu chvíli mi s úsměvem na rtech položil přímou otázku: „Proč se lidé cítí dobře, když se objímají?“

Na chvíli jsem se zamyslel.

„Lidé se objímají, aby zakusili chvíli klidu, aby se jim dostalo útěchy, aby cítili lásku nebo je někdo upokojil. Objekt může mít spoustu důvodů. Někoho obejmout znamená přitisknout ho k sobě, přijmout jeho duši. Čím je objetí intenzivnější, tím nerozlučněji obě srdce splynou. Tedy, aspoň myslím, že to takhle je.“

„Ano, přesně tak, ale tohle jsou jen některé aspekty objetí; je tu ještě další důvod, proč jsou výjimečná.“

Pár okamžiků jsem zůstal zticha. „Nic mě nenapadá...“ řekl jsem nakonec, lehce frustrovaný.

Vlídne mi položil dalších pár otázek.

„Když někoho objímáš, co se stane?“

„Oprostím se od jakékoli situace, v níž se nacházím, především od jakéhokoli mentálního rozpoložení a vrhnu se do objetí po hlavě.“

„To jsi řekl přesně. Vložíš do objetí celé své já, celé své bytí. Ve skutečnosti se odevzdáš okamžiku. A objetí se promění v přítomnost, v okamžik uvědomění. V jeden z nejdůležitějších. Když někoho obejměš – pokud to uděláš upřímně –, jsi přítomný celým svým bytím. Objekt má schopnost odložit stranou minulost i budoucnost. Starosti a obavy zmizí. Jeho kouzlo, jeho moc spočívá v jeho důvěrném propojení mezi dušemi. Pak už nejsme odpojeni od těl, ale spojeni v jediném hlubokém uvědomění.“

„To je pravda!“ zvolal jsem nadšeně. „To mě nikdy nenapadlo.“ Moje zvědavost nade mnou získala převahu. „Mohl bys mi to vysvětlit lépe? Nerad bych, aby mi cokoli o tomto aspektu uniklo.“

Kabir a Rupí mezitím vstali, aby nás nerušili, a začali si spolu povídat v jiné části domu.

Sandip pokračoval ve výkladu. „Když se na to podíváš pozorněji, během objetí se děje něco mimořádného. Je v něm okamžité uvědomění, autentická přítomnost.“

Přikývl jsem.

„Stejně jako se z rozkvétajícího poupěte všude kolem rozlévá jeho vůně, v objetí se uvědomění okamžiku rozlévá do celého

našeho já. Mysl se vrátí do teď a tady a osvobodí se od vlastních břemen. Právě v tomhle spočívá krása a síla objetí: jsi si vědomý přítomného okamžiku. A neexistuje nic hezčího než se s někým objímat. Rozveselí tě to, protože žiješ okamžikem a raduješ se z citu, který se skrze něj přenáší.“

„Takže jestli jsem to správně pochopil, objetí s další osobou probíhá v bytí, protože je člověk v onom okamžiku přítomný; minulost ani budoucnost neexistují. Objekt je čiré uvědomění.“

„Ano, pochopils to správně,“ potvrdil. „Objetí utváří spontánní uvědomění. To, co se děje, je tak ojedinělé a podnětné, že se mysl na chvíli odtrhne od svých myšlenek, aby se rozlila v přítomnosti. To proto je nám dobře, když někoho objímáme: kromě citu, který to v tobě vzbuzuje, se raduješ z přítomného okamžiku. Proto také spousta lidí, když dojde k uvědomění, zůstává v objetí co nejdéle. Objekt je jeden z nejmocnějších prostředků, jež člověku pomáhají soustředit se na přítomnost.“

Snažil jsem se vnitřně ztotožnit s jeho promluvou a v duchu jsem se pozastavoval nad některými větami. Mezitím k němu přišla jeho žena a začala s ním hovořit v jejich místním dialektu.

Po pár minutách mě z mého přemýšlení něco vytrhlo. Sandíp se mě zeptal, jestli bych chtěl být jeho hostem po celý den. Mohli bychom tak mluvit o velmi staré praxi zvané *kušjati sádhana*.

Odpověděl jsem, že mi bude velkým potěšením, ale že si o tom nejdřív musím promluvit s naším společným přítelem. Otočil jsem se na Kabira, který se na nás díval s úsměvem.

Poprosil jsem ho, jestli bychom mohli vyjít ven. Souhlasil.

Několik minut jsme spolu mluvili na velkém dvoře, který se nacházel hned u vchodu. Pověděl jsem mu, že jsem ochotný mu za jeho pobyt tam zaplatit, vzhledem k tomu, že by tak přišel o den nebo dva práce.

„Nelam si s tím hlavu,“ odvětil. „Pozval jsem tě sem já a z nabídky svého učitele mám velkou radost, a ještě větší z toho, že můžeš zůstat. O peníze se nestarej, uvidíš, že se spolu nějak vyrovnáme.“

„Děkuju ti, jsi opravdu laskavý,“ odpověděl jsem nadšeně.

„To já děkuju tobě, dáváš mi možnost představit ti filozofii *kušjati*. Sandíp mě ji naučil už dávno a je moc hezké, že ji teď předá i tobě; kdoví, možná ji i ty budeš v budoucnu moct představit dalším lidem. Život je tak nepředvídatelný.“

„Asi máš pravdu, mohlo by to tak být. Můj učitel Tatandži chtěl, abych si večer vždycky zapsal rozhovor, co jsme ten den vedli, a mohl tak v budoucnosti různými způsoby šířit jeho vědění, pro dobro všech.“

Kabir se na mě usmál a objal mě. Tentokrát jsem mu objetí opětoval mnohem silnějším stiskem.

„Já v objetích žiju,“ zvolal.

„To vidím, tedy spíš to cítím,“ odpověděl jsem.

Rozesmáli jsme se.

„Sandíp mi jednou řekl: ‚Když se duše potkají poprvé, často k tomu dojde v objetí‘. Přesně to se stalo nám,“ uzavřel to.

„Taky si myslím. Ale možná že to pro naše duše bylo spíš něco jako opětovné setkání. My dva už jsme se potkali v nějakém minulém životě, tím jsem si jistý.“

Přikývl.

Všechno mi dodávalo vnitřní klid a upokojovalo moji rozbouřenou a stále trpící duši. Byl jsem šťastný z toho, co se děje.

V prostém aktu objetí bylo něco spirituálního, jakási životní filozofie, kterou jsem nikdy nevzal v potaz. A teď jsem víc než kdy dřív toužil ji nejen praktikovat, ale i poznat víc do hloubky.

Vešli jsme zpátky do domu.

Učitel a jeho žena na nás tiše čekali. Potvrdil jsem, že mohu zůstat jejich hostem po celý den. Jakmile jsem to dořekl, Sandíp mě objal.

A vtom se stalo něco ještě neuvěřitelnějšího. Kabir se k nám připojil do velkého společného objetí, bylo to, jako bychom byli zase malí kluci.

Když nás viděla jeho manželka, od srdce se zasmála. Byl to okamžik čiré magie.

Tehdy jsem pochopil důležitost upřímného objetí. Jeho pravá podstata spočívala v tom, sloučit duše a spojit srdce. Kdyby nás někdo během té krátké chvíle viděl, spatřil by nefalšované štěstí. Naše úsměvy se rozšiřovaly až za tváře.

Sandíp mi naznačil, abych vyšel na dvorek, a my tak mohli pokračovat v naší konverzaci.

Začali jsme se mlčky procházet kolem domu, podél malého potůčku; pak mi ukázal svoji zahrádku a zvířata, která už jsem předtím stihl obdivovat.

V jednu chvíli se přihodilo něco moc pěkného. Přistoupila k nám jedna kráva. Sandíp ji začal hladit, pak se k ní sklonil, a zatímco jí stále přejížděl prsty po srsti, jemně ji objal kolem krku. Zdálo se, že je zvíře na tenhle rituál zvyklé, protože místo aby zacouvalo, instinktivně mu položilo hlavu na rameno, jako by mu objetí chtělo opětovat. Byl to dojemný a nádherný

výjev. Další důkaz toho, že zvířata touží být milována stejně jako my.

Když jsme znovu vykročili, opět jsme mlčeli. To mi dovolilo uvažovat nad situací, v níž jsem se nacházel.

Od mého příjezdu do Indie neuběhl ještě ani den, a už jsem byl tady, v zapadlé vesničce, kde jsem naslouchal učení úžasné duše. Než život člověku splní jeho přání, často mu ukáže jiné cesty, aby mu pomohl růst; možná že mi zrovna ukazoval, že se mám vydat právě touhle.

Život ti nedá, co chceš a kdy to chceš; život ti dá, co chce on, v okamžiku, kdy je tvoje duše připravená to přijmout. I když po něčem vroucně toužíš, tak – pokud nejsi připravený – to bude chtít nějaký čas, než se ti tvoje přání vyplní. Třeba i hodně času, nebo se ti nesplní nikdy. Nic nám ovšem nezakazuje dál věřit a usilovat o něj, co to jde. Pokud je to osud, tak se splní.

Znovu jsme se přesunuli na hlavní dvorek.

Přerušil jsem ticho, abych se dozvěděl něco víc o filozofii, již praktikuje.

„Než ti to vysvětlím,“ řekl mi, „měl bych na tebe jednu prosbu.“

Uchopil dlouhé koště a vložil mi ho do ruky.

„Můžeš prosím pořádně vyčistit dvorek od zvířecího hnoje a toho všudypřítomného roští? Jak vidíš, jsou ho tu mraky. Já mezitím budu pokračovat ve své každodenní rutině. Až uvidím, že jsi skončil, vysvětlím ti filozofii *kušjati*.“

Souhlasil jsem, celý šťastný, že mu můžu ulehčit od práce a oplatit mu nějak jeho pohostinnost.

Postavil jsem se na kraj dvorku a začal jsem ho pečlivě zametat, podle jisté logiky. Tak uběhly dvě hodiny. Slunce stálo vysoko na nebi a já začal silně pociťovat horko.

Rupi mi přišla nabídnout čerstvý ananasový džus, který jsem si s chutí vypil; dala mi také slamák, abych si něčím zakryl hlavu. Poděkoval jsem jí a pokračoval jsem v práci.

Když uběhla další půlhodina, začal jsem si říkat, jak to, že Sandíp pořád nepřichází. Část mě se cítila nesvá. Pozvali mě na celý den, ale zametání dvorku nebylo na programu. Ani Kabir nebyl nikde poblíž.

Pomyslel jsem si, že Sandíp se mnou asi zas tak moc mluvit nechce. V ten okamžik jsem zatoužil být zase v autě, na cestě, abych se setkal se svým mistrem. Vážně jsem toho chtěl nechat.

Vzpomněl jsem si na učení velkého učitele bojovníka Ardžuny, které jsem si kdysi osvojil ve Váránasí. Snažil jsem se myslet na to, co dělám, ale nebylo to vůbec jednoduché. Vedro bylo k nevydržení.

Mezitím jsem v dáli zahlédl, jak Kabir rychle přechází přes dvorek a nese velkou krabici s nějakou zeleninou, kterou přidr-žoval bradou. Kývl mi na pozdrav a já učinil totéž. Nahlas jsem se ho zeptal, kam se poděl Sandíp. Zatímco dál mířil k domu, naznačil mi, že nemá tušení.

Byl jsem rozladěný, ale dál jsem zametal.

O chvíli později prošly nedaleko mě dvě krávy a zanechaly po sobě čerstvý trus v místě, které jsem právě vyčistil. Byl jsem vyčerpaný. Začínal jsem být silně podrážděný. Měl jsem úplně propocené triko. Chtěl jsem ovšem dostat svému slibu a ještě

chvíli jsem uklízel. Jestli Sandíp brzy nepřijde, poprosím Kabira, abychom odjeli.

Uběhla další hodina. Podíval jsem se na hodinky: už byl skoro čas oběda. Zmocnil se mě hlad a horko už bylo opravdu nesnesitelné. Rozhodl jsem se proto vejít do domu a vymanit se z té situace, která mě už příliš sužovala.

V tentýž okamžik se přede mnou ukázal Sandíp s hadrem na osušení potu a studenou vodou na uhašení žízně.

Začal si prohlížet dvorek.

„Jsi unavený, ale odvedl jsi dobrou práci, děkuji ti. Teď je čas jíst, promluvíme si později. Ale vidím, že jsi rozčilený.“

Neodpověděl jsem, dal jsem přednost tichu, napil jsem se vody a poděkoval mu pokynutím hlavy.

Přemístili jsme se o několik metrů, do stínu velkého stromu.

„Neplav proti proudu,“ zvolal. „Snaž se plout s ním. Žít přítomností neznamená jen myslet na nynější okamžik, to je pouze první krok k životu teď a tady. Musíš ho také umět přijmout, nést ho v sobě, obejmout ho. Nebojuj s ním tak jako teď. Tohle je *kušjati sádhana*.“

Podíval jsem se na něj. Částečně jsem pochopil, co mi právě řekl. Došlo mi, že práce, kterou jsem zrovna dokončil, byla demonstrací toho, co jsem se měl naučit.

Několik minut jsme zůstali zticha.

„Dobře, teď se běž opláchnout a převléct, pak se všichni půjdeme společně najíst. Kabir a Rupí přichystali výtečné jídlo,“ řekl a poplácal mě po rameni.

Oběd proběhl poklidně, několikrát jsme se zasmáli. Byl čas i na odpočinek. V pozdním odpoledni si mě k sobě Sandíp zavolaal a pozval mě na procházku.

„Před obědem jsem ti říkal o filozofii, která lépe vysvětluje koncept objímání,“ řekl mi. „*Kuṣṣjati sádhana* neboli spirituální praxe, která spočívá v přijímání života v každém okamžiku. Ve skutečnosti je to i forma meditace. *Kuṣṣjati* je termín ze sanskrtu, který znamená ‚pojmout do sebe, obejmout, zachytit‘. V této filozofii už objetí není vztaženo pouze k jednotlivci, termín se rozšiřuje na obejmutí existence, života samého a toho, co ti dává.“

Zamyšleně jsem se na něj podíval.

„Je to větší objetí, mnohem větší,“ vysvětlil, rozevřel paže a usmál se na mě.

Oplatil jsem mu úsměv a dal mu na srozuměnou, že jsem pochopil.

„Co je láska, když ne obejmutí života a poděkování mu za to, co nám daruje? Co může být hezčího než přijímat vše, co se nám přihodí, jako svatý akt, nic neodmítat a plout spolu s životem?“

„Takže bychom měli přijmout vše, co se nám stane?“ otázal jsem se.

„Přesně tak, znamená to říct životu ano, obejmout svůj osud, ať už je jakýkoli.“

Pár okamžiků jsem přemýšlel nad tím, co právě řekl.

„Štěstí najdeš v okamžiku, kdy nebudeš životu nijak vzdorovat,“ pokračoval a narušil tím tok mých myšlenek. „Jakmile pochopíš význam *kuṣṣjati*, každý strach zmizí a tvůj život zaplaví láska.“

„Jak to myslíš?“

„Zamysli se nad tím, co se stalo dnes ráno, když jsi pracoval. Ze začátku jsi byl rád, že mi můžeš pomoci. Jak čas ubíhal a ná-maha byla úmornější, něco se v tobě začalo měnit. Objevil se vzdor. Vůle zametat mizela a proti radosti z toho úkonu se stavěly jiné myšlenky a tužby. Nejspíš jsi prahl po něčem odlišném, chtěl sis odpočinout nebo si se mnou promluvit. Možná i odejít,“ řekl s úsměvem. „Každopádně už jsi nebyl ochotný přijmout to, co jsi v tu chvíli dělal, tedy jednoduše v klidu zametat a čekat, až budeš mít práci hotovou. Začal jsi toužit po jiné situaci. V tu chvíli se zrodil tvůj konflikt, tvoje trápení. Tohle mám na mysli, když mluvím o ‚vzdoru‘.“

Na pár minut jsem se zamyslel, pak jsem jeho slova potvrdil.

„Ano, máš pravdu. Ze začátku jsem byl rád, že ti můžu pomoci, a byl jsem v klidu. Možná proto, že jsem si myslel, že je to práce na plus minus půlhodinku. Vytvořil jsem v sobě očekávání. Pak ale, když jsem pochopil, že to bude mnohem větší dřina, a nikdo mi nepřicházel říct, ať už toho nechám, jsem si začal sám pro sebe stěžovat a toužit po něčem jiném. Je to tak, už jsem nechtěl dělat to, co jsem dělal. Přesně jak říkáš, už jsem nepřijímal počáteční situaci. Krom toho k mým negativním myšlenkám přispělo i horko a únava a za to se hluboce omlouvám.“

Sandíp přikývl.

„Moudrost života spočívá v jeho přijetí a hloupost v boji s ním. Pravá hojnost začíná, když jsme připraveni přijmout každý aspekt toho, co nám život daruje. Všechno se děje. Zanech veškerého vzdoru. Když se ti něco nelíbí, neodmítej to, ale přijmi to. Proměna se odehrává v přijetí. Obejmout okamžik znamená přerušit jakýkoli druh soudu, znamená to obejmout přítomnost takovou, jaká je. Když obejměš okamžik, když ho

nebudeš odhánět, když ho nebudeš odmítat, už neexistuje boj nebo útek, ale pouhé plynutí s životem.“

„Takže moje utrpení se zrodilo z toho, že jsem nepřijímal přítomnost.“

„Přesně tak. Zkus si teď představit opačnou situaci, tedy že bys dál klidně zametal, jako jsi to dělal na začátku, a netoužil bys přitom po něčem jiném než po tom, cos právě dělal. Kdybys v sobě přijal přítomný okamžik, určitě bys byl klidnější. Jenže ty sis začal už po chvíli stěžovat, jelikož jsi hledal alternativní situaci. Když odmítneš něco přijmout, vytváří to tření. Stejně jako umíš objímat svoje anděly, nauč se objímat svoje demony – jedni i druhí ti poslouží k růstu. Řešením je přijmout každou zkušenost, která se ti naskytne. Nevzdoruj jí, ale obejm ji. Teprve potom, co ji pochopíš, ji budeš moci změnit.“

„Jak to myslíš, že ji budu moci změnit?“

„Pamatuj, Kripálo, naše tužby nás poutají k utrpení, poněvadž vytvářejí očekávání, která se často nevyplní. Štěstí závisí na nás, na našich myšlenkách, na úrovni našeho vědomí a na našem uvědomění. Když v sobě něco přivítáš, promění se to, protože přijímáš přítomný okamžik tak, jak ti ho život věnuje.“

Odmíchl se a pár chvil pozoroval nějaká zvířata, která si hrála.

„Podívej, mnozí z nás už si jistě situace zvykli přijímat. Samotné slovo ‚přijmout‘ je velmi drsné, odkazuje spíš na duševní volbu. Prostě něco přijmeš, tečka. Ovšem když to přivítáš, když to pojmeš do sebe, když to obejměš, tak si to osvojiš. A takto ve filozofii *kušjati* prožíváš zkušenosti plynule, spontánně, nezávisle na soudu mysli, nezávisle na tom, jestli se ti to líbí, nebo ne.“

„Mohl bys mi to nějak víc vysvětlit?“

„V praxi *kušjati* vychází vnitřní klid z umění přivítat to, co si pro nás život přichystal. Když věci vítáme, pomáhá nám to být prozíraví a nejednat impulzivně, nýbrž se rozhodovat moudře; a tímto začíná proces porozumění. Prvním krokem musí vždy být vítat, a ne odmítat. Když něco odmítneš nebo utečeš, zaseješ vítr pro nové bouřky.“

„Ale jak mám přivítat všechno, co mi život přináší? Často jsou naše problémy příliš velké na to, abychom je mohli snášet, nebo se ocitneme v situacích, které nechceme.“

„Nejsou pro tebe příliš velké, jsou pro tebe akorát,“ odpověděl klidně. „Protože vesmír naděluje každému z nás akorát, nikdy nám nepřinese tíhu, kterou bychom nedokázali unést. Život ví, co potřebuješ, nikdy ti nenaloží víc, než bys dokázal unést. Daruje ti vše potřebné k tvému růstu, ať už si to uvědomuješ, nebo ne. Musíme životu více důvěřovat a snažit se co nejlépe překonat zkoušky, před něž nás staví. Když se životu odevzdáš, tak se o tebe postará.“

„A co bych měl tedy dělat, když mi problémy přerůstají přes hlavu?“ naléhal jsem.

„Jediné, co můžeš udělat, je více roztáhnout paže,“ odpověděl s úsměvem a rozpažil.

Usmál jsem se a pochopil jsem, že to, co mi pověděl vtipnou formou, je pravda, ale že si to teprve musím uvědomit.

„Dokázal bys filozofii *kušjati* vystihnout několika slovy?“

„Přivítej, uvědom si a pak nech jít,“ odvětil.

„Pokud jsem to správně pochopil, na začátku člověk přivítá to, co přichází, potom si uvědomí svoji lekci a nakonec ji nechá jít.“

„Přesně tak! Pokud v životě toužíš po změnách, uvědom si, že všechno je nestálé a že nejsi závislý na vnějších okolnostech, nýbrž na těch vnitřních.“

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Vesnice bezčasých mnichů.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.